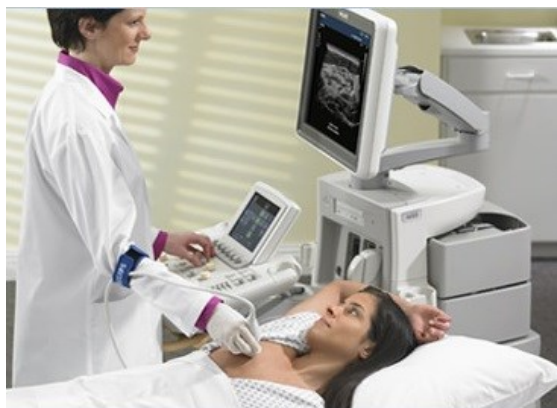
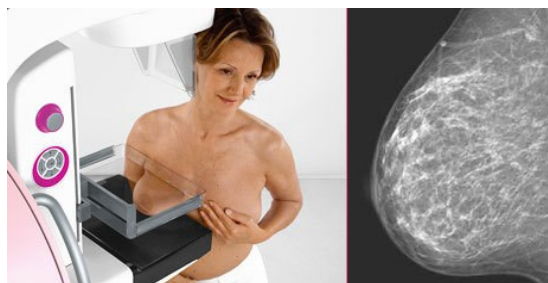

PREGLED DOJKE OD STRANE HIRURGA

ULTRAZVUK KAO METODA PREGLEDA

MAMOGRAFIJA KAO METODA PREGLEDA

Kontakt i informacije

Institut za onkologiju Vojvodine

Put doktora Goldmana 4
21204 Sremska Kamenica

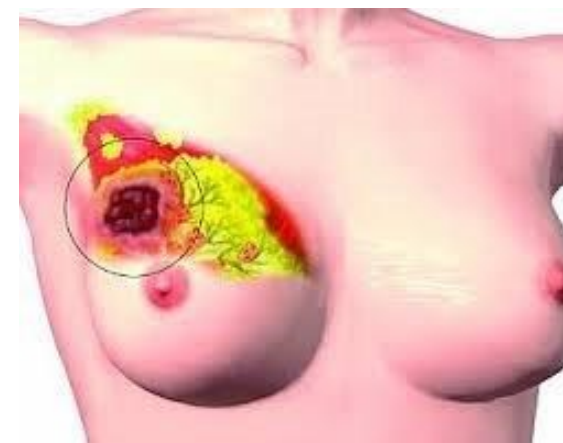
(021) 480 51 00 Fax (021) 6613 741

www.onk.ns.ac.rs

**INSTITUT ZA ONKOLOGIJU
VOJVODINE**

Klinika za Internu Onkologiju

**Vaše osnovne informacije
o bolesti**

**KARCINOM
DOJKE**

Informator za pacijente

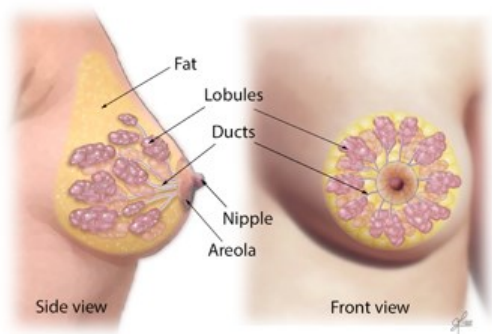
ŠTA JE KARCINOM DOJKE?

Karcinom dojke je maligni tumor koji nastaje iz ćelija tkiva dojke koje počinju nekontrolisano da se dele stvarajući masu koja se naziva tumor.

Karcinom dojke predstavlja najčešći tip zloćudnog tumora kod žena a broj obolelih je u stalnom porastu. Od raka dojke mogu da obole i muškarci ali je kod žena stotinu puta češći.

KOJI SU DELOVI DOJKE?

Dojka se sastoji od žlezdanog i potpornog tkiva. **Žlezdano tkivo** čine mlečne žlezde i mlečni kanali a **potporno** čine masno i vezivno tkivo. Zloćudni tumori dojke najčešće su epitelnog porekla. Mogu nastati iz epitela kanalića (**duktalni karcinom**) ili epitela režnja (**lobularni karcinom**), a oba se dele na one koji nisu probili bazalnu membranu (**neinfiltrirajući-in situ**) i na one koji su probili (**infiltrirajući**).

ŠTA ZNAČI STADIJUM BOLESTI?

Pomoću stadijuma bolesti definiše se da li je i koliko bolest raširena u telu. **Na osnovu veličine tumora, prisustva malignih ćelija u regionalnim limfnim čvorovima i prisustva ili odsustva metastaza u drugim organima**, svi karcinomi dojke se mogu podeliti u **pet stadijuma (0, I, II, III, IV)**. Nulti stadijum podrazumeva da se radi o tumoru koji nije probio bazalnu membranu (karcinom in situ).

KAKO SE LEČI KARCINOM DOJKE?

Karcinomi dojke su **izuzetno heterogena grupa tumora** čija je prognoza vrlo različita, te se izbor najprikladnijeg terapijskog pristupa procenjuje individualno prema čitavom nizu prognostičkih pokazatelja u koje između ostalih spadaju stadijum bolesti, stepen histološke diferencijacije tumora (gradus), hormonski status tumora (estrogenski i progesteronski receptori), ekspresija humanog epidermalnog faktora rasta 2 (HER2 status), starost bolesnice, opšte zdravstveno stanje.

Sa aspekta lečenja raka dojke, razlikuju se tri klinička oblika:

1. Rani karcinom kada je tumorsko tkivo ograničeno samo na dojku i eventualno pazušne limfne žlezde i bez teškoća se može odstraniti operacijom.

2. Lokalno uznapredovali karcinom koji podrazumeva stanje kada nema metastaza u drugim organima ali je operacija teško izvodljiva ili nemoguća zbog veličine tumora, a ponekad i zahvatanja velikog područja zida grudnog koša.

3. Metastatski rak dojke sa postojanjem tumorskog tkiva (metastaza) u drugim delovima organizma.

Pored **hirurškog** lečenja postoje i drugi oblici lečenja karcinoma dojke: **hemioterapija** (terapija citostaticima), **hormonska terapija**, nove metode **ciljanog lečenja** (target terapija) i **radioterapija** (zračenje).

Neželjeni efekti lečenja karcinoma dojke mogu biti ublaženi ili eliminisani primenom određenih lekova što predstavlja vid suportivne terapije.

Kako u svetu postoji konstantno istraživanje novih lekova i boljih načina za lečenje karcinoma dojke, Vaš lekar Vam ponekad može ponuditi učestvovanje u kliničkoj studiji.

KAKO DA SE SUOČIM SA KARCINOMOM DOJKE?

Da bi se žena što lakše suočila sa rakom dojke, bitna je edukacija o toj bolesti i načinima njenog lečenja. To uključuje i otvorenost prema svojoj okolini, deljenje svojih tegoba i strahova s članovima porodice i prijateljima. Emotivna podrška i potpuna informisanost o bolesti može Vam dati snagu i pomoći da osetite da možete da držite bolest pod kontrolom.

KORISNA PITANJA KOJA MOŽETE POSTAVITI SVOME LEKARU?

- Koji tip karcinoma dojke imam?
- Da li možete da mi pojasnite moj patohistološki nalaz i protumačite laboratorijske rezultate?
- O kom stadijumu bolesti se radi i šta to znači?
- Kakav je receptorski status tumora?
- Da li možete da mi objasnite terapijske opcije i kakav plan lečenja mi preporučujete?
- Da li je potrebno neko lečenje pre operacije?
- Koji će sve lekari biti uključeni u proces mog lečenja?
- Kako će lečenje uticati na moj svakodnevni život, da li ću moći da odlazim na posao i obavljam svoje dnevne obaveze?
- Da li će lečenje uticati na mogućnost da u budućnosti imam decu i koje su mogućnosti sprečavanja neplodnosti?
- Koji su dugoročni neželjeni efekti terapije karcinoma dojke?
- Gde možemo dobiti psihološku podršku moja porodica i ja?